

NARODNI DNEVNIK

Izaja vsak dan opoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Redna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20—, izvenredna Din 20—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

STANOV GREGORČIČEVA ULICA STEV. 13.
TELEFON STEV. 552.

UPRAVLJIVOSTVO: KONGRESNI TRG STEV. 5.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifi.

Pisanim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.633.

Edin pravilen odgovor.

Po rimskem paktu je bila Italija obvezana, da obvesti našo državo o vsaki meddržavni pogodbi, ki se tiče Balkana ali pa Srednje Evrope. Po paktu prijateljstva je bila Italija torej dolžna, da obvesti našo državo o protektoratu, ki ga je dobila nad Albanijo. Toda Italija te dolžnosti ni izvršila, temveč je postavila naše diplomate zopet enkrat pred gotovo dejstvo in na hladno. Da bi jim pa tudi bilo vroče, so italijanski črnačniki na višje povelje vzeli našemu diplomatičnemu kurirju listine ter jih vprico javnosti vestno pregledali. Ne zadosti, da je kršila Italija najbolj elementarne zakone diplomatskega obveščanja, ona je smatrala za potrebno, da tej kršitvi dodane še zasramovanje. Kajti zasramovanje našega naroda in naše državne avtoritete je zadržki incident.

S tem pa je tudi že povedana naša dolžnost, da na ta incident ter na kršitev pakta odgovorimo. In sicer na način, ki je v skladu z miroljubno voljo našega naroda, ki pa je tudi v skladu z njegovo častjo!

Taka sredstva pa ima naša vlada in vprašanje je le, če bo imela voljo, da jih uporabi.

Prvo tako sredstvo je, da nettunske konvencije sploh odstrani z dnevnega reda in da tudi javno pove, da jih Jugoslavija nikdar ne bo ratificirala v sedanji obliki.

Drugo, še bolj izdatno in pravilno sredstvo pa je: odpoved rimskega pakta. Najtežje žrtve je naša država doprinesla, da si osigura mir na svojih mejah in čeprav je žrtvovala tretjino slovenskega naroda, je vendarle sklenila pakt prijateljstva z Italijo in tako dokazala naravnost blesteče, da je v resnici nad vse miroljubna.

Toda čisto drug dokaz je podala Italija. Kakor pred sklenitvijo prijateljskega pakta, tako je po sklenitvi poznala samo eno politiko, kako bi čim tesneje okoli nas skovala obroč sovražnikov. V Sofiji in v Atenah, v Budapešti in Tirani, povsod so bili italijanski agenti na delu, da škodijo naši državi. Če je kdaj doletela našo državo kakršnakoli zunanje-politična neprijetnost, vedno smo smeli biti sigurni, da je imela Italija vmes svoje prste.

Istočasno pa je neusmiljeno zatirala naše brate. Kakor da bi hotela, da naše srce vedno krvavi, tako je neprestano odpirala našo primersko rano. Če kdo, potem je Italija sama najbolje poskrbela, da mora tudi zadnji jugoslovanski pastir spoznati, da je vse italijansko govorjenje o prijateljstvu z nami ena sama hinavščina, ena sama velika laž!

In zakaj bi vzdrževali še nadalje to laž, zakaj bi varali sebe in svet s prijateljstvom, ki ga nikjer ni. Ni prijateljstva na lažnivi podlagi, prijateljstvo je samo tam, kjer so javni računi. In teh nam treba z Italijo in zato treba odpovedati prijateljsko pogodbo z Italijo.

In sedaj je treba to storiti, ker je čas za to ugoden. Simpatije kulturnega sveta je fašistovska Italija definitivno izgubila, nasprotje med Francijo in Italijo je vedno večje in vedno odločnejše kaže Nemčija Italiji svoj neopravnan račun. Niti premakniti se ne sme fašistovska Italija, ali pa jo zrušijo lavine od zapada, severa in vzhoda! Vrh tega pa še čaka italijanski narod na ta trenutek, da se oprosti tiranije, v katero ga je ckoval fašizem.

Mesto Italije pa si lahko najdemo drugega, vsebolj mogočnega in bolj zanesljivega zaveznika. Samo zakoketirati je treba z Rusijo in hrbet na vzhodu nam bo tako zavarovan, da italijanski vazali ne bodo smeli niti kihnuti. Pa še drugi moč-

Dr. Ninčič demisojoniral.

Beograd, 7. dec. Sinoči ob 10.15 je prišel z dvora zunanji minister dr. Ninčič. Pred dvorom ga je čakalo mnogo novinarjev, ker se je že včeraj dopoldne širila vest, da namerava dr. Ninčič podati ostavko. Dr. Ninčič je na vprašanje novinarjev o svrhi svojega poseta na dvoru odgovoril, da je pravkar podal ostavko na položaj zunanjega ministra.

Za Ninčičeve avdiencie na dvoru so bili v predsedstvu vlade Uzunović, Miša Trifunović in državni podtajnik Andrija Petrović. Po odhodu s te konference je Uzunović izjavil novinarjem: »Jaz sem se na vse načine trudil vplivati na dr. Ninčiča, da bi ga odvrnil od njegove namere, ki mu jo je pred nekaj dnevi sporočil in iz katere se da razbrati njegova odločitev, da poda ostavko. Toda do nocoj mi ni uspelo, da bi ga od

tega odvrnil. Kaj prinese jutrišnji dan, bomo videli.«

Besedilo ostavke dr. Ninčiča slove: »Gospod predsednik! Vodil sem politiko, kakor sem mislil, da bo najugodnejša za našo državo, t. j. na vzajemno določenih osnovah, katerih sem se s svoje strani ves čas, kar sem upravljal meni poverjeno ministrstvo, lojalno držal. Zadnje dni pa se je zgodilo nekaj, kar je cmajalo prepričanje, na katerem sem zasnoval svojo politiko. Zaradi tega mi je čast obvestiti Vas, gospod predsednik, da s tem podajam ostavko na položaj ministra zunanjih del. Dr. Momčilo Ninčič.«

Beograd, 7. dec. Dr. Ninčič se je v svoji ostavki izjavil takole: »Potrebno je, da se posveti pozornost značaju italijansko-albanskega pakta. Zato sem podal ostavko.«

Vlada ne bo demisojonirala.

Beograd, 7. dec. V političnih krogih so sinoči na splošno pričakovali ostavke Uzunovićeve vlade. Te vesti so se še bolj razširile, ko se je izvedelo, da je

Uzunović zvečer zaprosil za avdienco. Po tej avdienci je izjavil novinarjem: »Ostavke ni. Jutri bo skupščina nadaljevala z normalnim delom.«

NINČIČEVA IZJAVA O ZUNANJI POLITIKI.

Beograd, 7. decembra. Zunanji minister dr. Ninčič je včeraj dopoldne nadaljeval z obveščanjem načelnikov parlamentarnih skupin. Najprej je imel daljši razgovor z načelnikom demokratske stranke Ljubo Davidovićem. Po tem razgovoru je izjavil: »Razgovarjala sva se o situaciji in o slučaju z Albanijo.« Dr. Ninčič je dalje izjavil, da ne bo sklical konference načelnikov parlamentarnih skupin, temveč da bo vsakega posebej obvestil. Ti razgovori se bodo nadaljevali še v teku današnjega dne. Potem je dr. Ninčič govoril tudi o svojem predvečernem shodu v Velikem Bečkereku. Dementiral je pri tem poročila »Politike« in »Vremena«, kolikor se nanašajo na njegove izjave o zunanji politiki.

O Mali antanti je rekel dr. Ninčič doslovno tole: »Njeno važnost bomo občutili v trenutku, ko bo zunanji položaj zapleten.«

O incidentu, ki se je zgodil z našim kurirjem v Zadru, je rekel, da je vlada glede tega že napravila korake. Na koncu razgovora je dr. Ninčič dodal: »Jutri bodo nastopili važnejši dogodki.«

V političnih krogih mislijo, da bi danes o priliki razprave o interpellaciji opozicijskih poslancev dr. Ninčič utegnil podati značilne izjave o naših odnosajih in o zblizanju s Francijo.

SEJA RADIKALNEGA GLAVNEGA ODBORA.

Beograd, 7. dec. Včeraj ob 11. dopoldne je bila v Pašičevem stanovanju seja radikalnega glavnega odbora. Na tej seji sta se obe radikalni struji sporazumeli, da bosta pri oblastnih volitvah nastopili s skupnimi listami. Sklenjeno je bilo, da se bo danes vršila seja radikalnega poslanskega kluba. Sedi se, da bodo na tej seji razpravljali v prvi vrsti o oblastnih

ni zavezniki so na razpolago, ker imajo še drugi narodi neopravnan račun z Italijo.

Z dejanji je povedala Italija, da noč prijateljstva z nami, z besedami pa hlini prijateljstvo. Ali smo brez vsake razsodnosti, da bomo dali na besede več ko na dejanja, ali smo brez časti, da se bomo pustili imeti za norec od hinavskih besed?

volitvah. Zelo verjetno je, da se bo na seji sprožilo tudi vprašanje poročila anknetnega odbora.

VSI SAMCI BODO OBDACENI.

Rim, 7. dec. Ministrski svet je včeraj sklenil progresivno obdačenje vseh samcev od 25. do 65. leta. Dohodki novih davkov se bodo uporabili za zaščito mater in sirot.

FRANCIJA ZBIRA ČETE NA ITALIJANSKI MEJI.

Pariz, 7. dec. Iz Nizze javljajo, da tam prehajajo vsak dan veliki transporti vojske v smeri Mentone-a. V Nizzo je došel oklopni vlak. Prefekt je izdal na prebivalstvo proglas, naj se ne razburja, ako bi nastopili resni dogodki. Vse to se spravlja v zvezo z vestmi, da fašisti nameravajo poskusiti z napadom. Trgovci so silno vznemirjeni. Meja je zastražena. Radikalni poslanci pripravljajo za prihodnjo sejo poslanske zbornice interpellacijo glede dislokacije čet na italijanski meji.

ZASEDANJE SVETA ZVEZE NARODOV.

Zeneva, 6. dec. Danes dopoldne se je pričelo 43. zasedanje Sveta Zveze narodov. Ker je Stresemann odklonil izvolitev, je bil izvoljen za predsednika zasedanja belgijski zunanji minister Vandervelde. Glavna točka dnevnega reda je vprašanje evakuacije Porenja in pa razorožitvene konference. Na tajni seji je bil nato imenovan za generalnega podtajnika Zveze narodov Nemeš Dufour. Na javni seji je nato angleški zunanji minister Chamberlain čestital Zvezi narodov k imenovanju, nakar se mu je zahvalil dr. Stresemann. Na predlog Chamberlaina je bilo sklenjeno, da mora biti v odboru za zdravstvo tudi ženska.

Samo en odgovor je na italijanske provokacije in to je: odpoved prijateljskega pakta. Nobene vojne ni treba, nobenih vznemirljivih dogodkov, toda naj se ne ha laž, ki nas sramoti pred svetom, in ki je nam le v škodo.

Prijateljski pakt z Italijo treba odpovedati, ker italijanski protektorat je moč nad Albanijo — ne pa nad Jugoslavijo!

Volitve v oblastno skuščino.

JOVANOVIČEVCI IN RADIČEVCI SE POGAJAJO ZA SKUPEN NASTOP.

Beograd, 7. dec. Klub Ljube Jovanovića je včeraj začel pogajanja z radičevci zaradi skupnega nastopa pri oblastnih volitvah.

SPORAZUM MED NEMCI IN RADIKALI.

Beograd, 7. dec. Vodja nemške stranke dr. Kraft je sklenil z Markom Trifkovićem načelni sporazum za sodelovanje pri oblastnih volitvah.

SLS IMA V MARIBORSKI OBLASTI POVSOD I. SKRINJICO.

Maribor, 7. decembra. V mariborski oblasti je vložila Slovenska ljudska stranka kandidatne liste za vse volilne okraje razen za Medjimurje. Zato bo imela na voliških povsod prvo skrinjico.

VELIKI SNEŽNI ZAMETI V JUGOSLAVIJI.

ZAGREB, 7. dec. Včeraj je v vsej Hrvatski vladala velika nevihta. Snežni meteži so divjali posebno v Liki, v gorskem okraju pa je razsajal vihar. Včeraj so bile poškodovane skoro vse telefonske proge. Od 40 telefonskih prog je bilo 36 pokvarjenih. Zaradi nagromadenega snega vlaki niso mogli z mesta. Velike neprilike so imeli tudi vlaki z Reke. Burja je nagomilila toliko snega, da sta dva vlaka obtičala v njem. Sploh so z vseh strani dohajali vlaki z velikimi zamudami. Čiščenje prog od snega bi bilo za zdaj brezuspešno. Proge se bodo mogle očistiti šele tedaj, kadar poneha burja.

Iz mnogih delov Slovenije javljajo, da je tam zapadel visok snež. Skoro vsa mariborska oblast je pod snegom. Posebno so zasnežene Savinjske planine in Pohorje, kjer je ne nekaterih krajih snež po 1 meter visok.

Iz Rakega javljajo, da je tam palo četrta metra snega.

Zelo slabe vreme je bilo v Primorju, tako da je otežkočen ladijski promet. Pri Anconi je bila strašna nevihta, ter se je potopilo 40 ribiških čolnov.

Predsinčnjim je bil ustavljen železniški promet na progi Ogulin—Split med postajama Plaški in Vrhovine ter med Grašacem in Kninom.

TUDI DRUGOD VELIKE NEVIHTE.

Dunaj, 7. dec. Na Jadranskem morju že dva dni besni strahovita burja. Na jugoslovanskem primorju je bilo vreme različno.

Iz Newyorka javljajo, da je bil na obalah Severne Amerike in na Atlantskem oceanu strahovit snežni metež. Vse telefonske in brezžične proge so porušene. Železnice težko obratujejo. Dozdaj je javljeno 11 mrtvih. V Newyorku 10.000 delavcev čisti ulice. Med njimi je tudi več tisoč vseučiliščnikov.

Pariz, 7. dec. Preteklo noč je besnel strašen orkan na obali pri Dunkerque. Ponesrečilo se je več parnikov, toda moštvo se je rešilo.

NEVIHTE V TRANSILVANIJI.

Budimpešta, 7. dec. Telefonske in brezžične proge so zaradi snežnih metežev vse poškodovane. Velika snežna burja, ki še vedno traja, je v Transilvaniji pokvarila vse telegrafске in telefonske proge.

KRALJ FERDINAND — OPERIRAN.

Bukarešta, 7. dec. Včeraj od 10. do 11. ure dopoldne je pariški kirurg dr. Hartman ob asistenci pet drugih zdravnikov izvršil operacijo na kralju Ferdinandu. Po operaciji je bilo izdano službeno poročilo, v katerem se pravi, da je operacija prav dobro uspela in da bo kralj kmalu vstal.

Seipel — Mussolini — Ninčič.

Monakovo, 4. decembra.

Nemško časopisje je s posebno vnebo in slastjo te dni razširjalo govor avstrijskega kancelarja dr. Seipela v finančnem odseku, posebno tisti del o razmerju Avstrije in Nemčev sploh do Italije. Tu je pokazal Seipel cellega moža, ki mora imponovati vsemu kulturnemu svetu. Zato pa tudi žanje priznanje in pohvalo po vsem svetu in med vsemi ljudmi, ki so še količkaj vneti za pravico, demokracijo in človečanstvo.

Dr. Seipel je govoril v proračunski razpravi o vseh možnih vprašanjih notranje in zunanje politike, in govoril je kot mož, ki ve, kaj hoče in kako mora govoriti resničen voditelj svojega naroda.

Ker se je moral dotakniti tudi Anschlusa, je odpravil to danes pereče vprašanje nekako tako-le:

Verujte mi, da politika neprestanih demonstracij proti dejstvu ni opravičena in je škodljiva. Moramo biti realni politiki. Ne koristimo ne Nemčiji ne Avstriji, ako v teh razmerah ne zastavimo vseh svojih sil v to, da se tudi druga nemška gržava ohrani. — (V Berlinu je bil dr. Seipel namreč pozdravljen kot voditelj »druge nemške države«). — In moramo zbuditi zaupanje do nas, da mi pogodbje spoštujemo in tajno ne ručimo proti njej.

O razmerju do Italije pa je dejal doslovno to-le:

V tej razpravi, kakor drugače ni bilo pričakovati, so se zopet čule pritožbe, da so neše razmerje do Italije motili dogodki, ki javnost zopet in zopet razburjajo. Pravim, da je bilo tako pričakovati, kajti tu ne gre za stvari, ki jih vodi ali povzroča vlada ali ki jih more potlačiti diplomacija. Tu govore čisto navadno srea svoj jezik; tukaj govori kri svoj jezik. (Zadnji stavek je povsod debelo tiskan). Verujte mi, da nismo zamudili nobene prilike, ko smo vedno in vedno opozarjali:

Da resnično dobro in zadovoljno razmerje med največjim našim sosedom, Italijo, in nami ne more vladati tako dolgo, dokler ne obojestrano pritožbe z ene strani Brennerja.

Moramo pa jako strogo ločiti med naravnimi izjavami bolesti o razmerah, ki ne služijo miru, in kritiko notranjeitalijanskih razmer, ki nimajo ničesar opraviti z usodo nekdanjih avstrijskih Nemcev.

Nadalje je govoril o zabrani nemških časopisov iz Avstrije in Nemčije v Italijo, in je dejal, da o kakoli splošni zabrani ni govora. Res pa je, da jih ne puste v nemške kraje, ali pravijo, da so to le odredbe lokalnih oblasti. Umeje se, da homo to pozorno zasledovali, in ako se pokaže potrebno, odgovorili z represalijami. Prenagljenost pa bi napetost samo poosttrila. Dalje je zatrdil, da se bo vlada bavila z resolucijo tirolskega deželnega zbora o zatiranju Nemcev v Italijo.

Tako možko je govoril kancelar male Avstrije o razmerju do Italije. Nič se ni ustrašil nervozne jezikavosti gospoda Mussolinija, nič fašistovskih groženj, nič frazerstva o vmešavanju v notranje italijanske razmere, pač pa je urbi et orbi zekričal vsem, ki hočejo slišati, da divjanje fašistov proti narodnim manjšinam ogroža svetovni mir, in da ne more biti govora o prijateljstvu med Italijo in malo Avstrijo vse dotlej, dokler ne potihnejo pritožbe Nemcev z ene strani Brennerja.

Ali je mogoče še jasnejša in bolj možka beseda iz ust voditelja ene države, ki je sosed Italije! Ali niso Seiplove besede naravnost divno lep vzorec za bodoči govor vašega

gospoda dr. Ninčiča v skupščini, ki bi se moral tako glasiti:

Ne more biti resnično dobrega in zadovoljivega razmerja med največjim sosedom, Italijo, in nami tako dolgo, dokler ne potihnejo pritožbe z ene strani Nanosa! — Vse dotlej ne more biti govora o nettunskih konvencijah, kajti nečuvno bi bilo, da bi uživali po Dalmaciji razkropljeni Italijani in renegatje vse narodne pravice, dokler naš narod v Italiji živi kakor rob najostudnejše vrste. Ne more biti govora o kakoršnikoli pogodbah med nami, dokler itd, itd.

Tako nekako bi mogli govoriti tudi bratje Čehi, ako še kaj velja krilatice: Vernost za vernost, ki smo jo v maju l. 1918. na Vavlavskem trgu v Pragi, prevzeli od vseslovanške ljubezni, proglasili za zvezdo vodnico naše skupne bodoče politike.

Bridka je konstatacija, da nam daje avstrijski dr. Seipel zlat nauk, kako je treba govoriti z Italijo. Ako bi tako govoril dr. Ninčič o raznih prilikah, ko trči vkup z Mussolinijem ali Boderom, ki ga neprestano nadleguje, ako bi podobno govoril dr. Beneš, tedaj bi ves svet imel več spoštovanja do Jugoslavije in tudi Českoslovaške, in kar je glavno: bil bi boljše poučen o strašnih razmerah v Italiji.

Dr. Seipel je pogumno govoril in to odmeva po vsem svetu, posebno po med nemškimi narodom, ki se stanovito pripravlja na osvelo. To pogum je utemeljen v opoziciji nemškega naroda, ki je danes po osmih letih miru zopet velesila v Evropi. Nemčija je ozdravila svojo valuto bolje nego katerakoli druga država, ima zlato valuto in ima svojo ogromno industrijo na boljem stališču nego Anglija.

Stresmann je pogumno zavrnil Mussolinija, ki ga zdaj prosi na sestanek, pa je dvomljivo, ali pride do tega kajti v vsej Nemčiji vlada le ena želja: osvete! In na osvelo se Nemčija pripravlja. Z Rusijo ima točne dogovore in hrbet ima od te strani zavarovan, a aktivna pomoč jej je v danem slučaju zagotovljena. S Francijo se pripravlja zveza, ki bi bila za obe državi enako častna, in tako ostane pot čez Brenner prosta. In do pohoda čez Brenner pride v nedoglednem času. V srcu vsakega Nemca je to prepričanje globoko zapisano in vsakdo nestropno pričakuje trenutka, ko Nemci poženejo Katzelmacherje preko Piave.

Ako govorite posebno tu v Monakovu s katerimkoli Nemcem, vam v polnem obsegu potrdi moje besede. Tu in posod po velikih mestih morete tudi spoznati pravo vojno silo Nemčije. Tistih 300.000 mož ki jih imajo Nemci, so le toliko kadrov za bodočo šestmilionisko armado. Vsak vojak je v naprej določen vsaj podčastnik, ki ima že točno opredeljeno nalogo. Čez noč je milijonska armada na nošnje prave oznake in prične z vso drugačno nalogo. Čez noč je milijonska armada na nogah in opremljena z vsem potrebnim. Oni dan mi je pravil neki časnikarski tovariš, da si Nemci nič bolj ne žele nego ureditve razmerja z Jugoslavijo prav radi bodočega obračuna z Italijo. In čudil se je da Jugoslavlani tega ne razumejo ali nečejo razumeti, da bi morali sedaj čustvovanje Nemcev izkoristiti, dokler je še čas. Vesel je bil ko sem mu mogel zatrditi, da ta velika misel napreduje tudi v Jugoslaviji. Zato pravim: Kujte železo, dokler je vroče, le v prijateljstvu z Nemčijo bo rešitev zarobljenih bratov!

G. N.

Druga je lista SDS:

Dr. Albert Kramer, Ljubljana; Ivan Lončar, župan, Tržič; Anton Križnar, Stražišče pri Kranju; Ivan Podlipnik, Kranj; Anton Stefe, Kranj. — Namestniki: Ciril Pirc, Kranj; Avgust Primožič, Tržič; Ivo Sorli, Gorenja vas; Anton Merkolj, Tržič; dr. Fran Jerala, Skofja Loka.

V Litiji je prva lista SLS:

Hinko Lelinger, župan, Litija; Jožef Erjavce, Višnja gora; Ivan Lorač, Medija-Izlake; Alojzij Kutnar, St. Vid. — Namestniki: Ivan Avenek, Ljubljana; Rudolf Berčon, Javorje; Jožef Mernik, Stična; Josip Pavli, Moravče.

Druga je lista SKS:

Anton Beršnjak, Hudo; Janko Hočevar, Zagorje, Ciril Hočevar, Muljava, Anton Lavrič, Gradišče. — Namestniki: Ludvik Oven, Radohova vas; Jakob Grile, Vače; Franc Strmole, Gor. Prapreče; Nace Tičar, Litija.

V srezu Ljubljanske okolice je vložena prva lista SLS:

Josip Gostinčar, Vižmarje; Josip Brenčič, Vrhnik; Peter Hauptman, Dobrova; dr. Anton Breclj, Ljubljana; Josip Perme, Ponoza vas; Ivan Pirc Dravljje; Ivan Čebašek, Črnuče. — Namestniki: Anton Jerika, Studenec; Matevž Moder, Dol pri Ljubljani; Ivan Bastič, Horjul; Franc Zavodnik, St. Vid; Josip Mehle, Grosuplje; Anton Lajovec, Devica Marija v Polju; France Karpe, Moste.

Druga je lista SKS:

Ivan Pipan, Vižmarje; dr. Drago Marušič, Ljubljana; Josip Modic, Vrbljenje; Stanko Vrhove, Vrhove; Jakob Kovač, Presejce; Josip Goršič, Grosuplje; Ignac Dolničar, Smartno ob Savi. — Namestniki: Ivan Kraljič, Velike Lipljenje; Andrej Rožmanc, Horjul; Josip Černe, Zg. Šiška; Ivan Suhadolnik, Borovnica; Franc Filipič, Presejce; Ivan Rus, Grosuplje; Ivan Grad, Beričevo.

V srezu Logatec je vložena kot prva lista SLS:

Dr. Marko Natlačen, Ljubljana; Gabriel Oblak, Dol. Logatec; Ludvik Kržiž, Stari trg. — Namestniki: dr. Anton Milavec, Ljubljana; Andrej Zihel, Planina; Ivan Lavrič, Cerknica.

Druga je lista SDS:

Poljanšek Valentin, Dobrava; Kovač Karel, Stari trg; Pirc Andrej, Rakek. — Namestniki: Bajc Anton, Dol. Logatec; Turšič Leopold, Cerknica; Ošaben Franc, Martinjak.

V srezu Radovljice je pr. vložena lista SLS:

Jakob Jan, Gorje; Peter Arnež, Jesenice; Josip Lavtjar, Kranjska gora. — Namestniki: Franc Mavrič, Boh. Bistrica; Matija Mikelj, Kamna gorica; Anton Avenek, Vrbrnje.

Druga je lista SKS:

Franc vidic, župan v Lescah; Janez Cvetek, Srednja vas; Anton Kavalar, Rateče. — Namestniki: Ivan Azman, Hraše; Ivan Gole, Zasp; Alojzij Fišter, Avsiše.

Socialisti niso še nikjer postavili kandidatnih list, dočim jih je SLS postavila že skoro povsod.

V Celju je sklenjen kompromis SLS in radikalov. Ker voli Celje le enega poslanca, kandidira na to mesto voditelj radikalne stranke v Celju dr. Gorican, njegov namestnik pa je profesor v pokolu Anton Cestnik (SLS).

Politične vesti.

— Duhovnikom ne dovoli ljubljanski škof kandidirati na listi SKS. Na zboru župnikov za kranjski okraj so pristali SKS soglasno sklenili, da kandidirajo na prvem mestu župnika Pibra, ki je bil tudi pripravljen kandidaturu sprejeti, če bi mu škof to dovolil. Nobenega dvoma ni, da bi imela kandidatura g. župnika vse izgleda na zmago, ker je župnik Piber po vsej Gorenjski poznani kot delaven, nesebičen in sposoben javni delavec. Škof pa ni dovolil župniku Pibri kandidature in tudi ustmena intervencija voditelja SKS je bila zaman. — Vse kaže, da vsled tega konflikta tudi na listah SLS ni nobenih duhovnikov. Prišli bi torej skoraj do laizacije SLS. Žal samo za oblastne volitve in menda tudi samo za tako dolgo, dokler bi hotel kandidirati na listi SKS kak duhovnik.

— Pašič proti Ninčiču. Iz najožje Pašičeve okolice poročajo, da je Pašič vsled našega najnovejšega poraza v Albaniji silno indignant. Zlasti ga navdaja s skrbmi dejstvo, da

se je vsled italijanskega protektorata nad Albanijo italijanska meja pomaknila faktično do Drima. Po Pašičevem mnenju je imela naša diplomacija še pred nedavnim časom situacijo v Albaniji v svojih rokah, a jo je sedaj popolnoma izpustila. Le težko bo zopet osvojila svoj prejšnji položaj. — Prav gotovo nismo nobeni prijatelji dr. Ninčičeve zunanje politike, ampak vseeno se nam zdi, da ima g. Nikola Pašič najmanj vzroka delati dr. Ninčiču očitke. Na vse zadnje ni vendar dr. Ninčič storil nič drugega, kakor da je nadaljeval politiko Pašiča. Pakt prijateljstva z Italijo vendar ni podpisal samo dr. Ninčič, temveč tudi Nikola Pašič. In naša oficijelna zunanja politika ni postala italofilska šele v zadnjem času, temveč je to že leta in leta in tudi tedaj, ko jo je vodil edinole gospod Nikola Pašič. Očitki s strani g. Pašiča so zato depilirani in bi bili na mestu le, če bi pomenili spoznavanje lastnih napak. Upamo, da se to zgodi in da bodo sedaj vsi Srbi brez izjeme spoznali, da ne more Balkan svobodno dihati, dokler je le količkaj odvisen od rimskega imperijalizma. Prava jugoslovanska politika je samo tista, ki je v prijateljstvu z vsemi balkanskimi narodi, prava politika Jugoslavije mora ustvariti balkansko federacijo.

— Sporazum med radikali. Med pašičevci in Nastasom Petrovičem je sporazum definitiven in na prihodnji seji glavnega odbora radikalne stranke dobi Petrovič nazaj vse položaje v stranki, ki jih je imel. Sporazumu pa se upirajo oficijelni radikali iz Jagodine in ti zahtevajo, da mora Petrovič in vsi njegovi glavni pristajši zaprositi pri mestnem odboru radikalne stranke v Jagodini za sprejem v stranko. Tega veselja pa jim Nastas Petrovič najbrže ne bo storil in jagodinski radikali bodo morali na to zadoščenje pač resignirati. — Vrše se tudi pogajanja med pašičevci in jovanovičevci. Sporazum pa je tu mnogo težji, ker so jovanovičevci veliko bolj nepopustljivi. Če pa pride do sporazuma, potem bo o njem končno veljavno sklepal radikalni poslanski klub, ker gre samo za jovanovičevce, ki so poslanci.

— Skupen nastop demokratov. Istočasno, ko se vrše pogajanja za slogo v radikalni stranki, se vodijo tudi pogajanja za skupen nastop med samostojnimi demokrati in davidovičevci. Zlasti so v tem oziru agili samostojni demokrati in orjunaši, ki so v zadnjem času absolutno orientirani v Pribečičevem zmislu. Deloma imajo tudi uspeh in tako je bilo na skupnem sestanku demokratov v Lazarevcu sklenjeno, da se pošlje pozdravna brzojavka obema voditeljema demokratske stranke Davidoviću in Pribečiču s pozivom da omogočita skupen nastop svojih strank. — Vse pa kaže, da bo ta poziv ostal brezuspešen in da je le osamljen pojav, ker demokratski voditelji po vrsti odklanjajo skupen nastop s SDS. — Tako je izjavil bivši minister dr. Pečič, da smatra tak skupen nastop za neaktualen. O njem bi se moglo govoriti šele potem, če narod sam tak sporazum zahteva. Potem bi bil sporazum gotoviti o tem, če je tak sporazum mogoč ali ne.

— Madjarske volitve. Madjarski falsifikatorji so iznašli nova sredstva, da pridejo do »ljudskega zaupanja«. Sedaj so pričeli razveljavljati podpise predlagateljev opozicijskih list. Tako je razveljavil sodnik Szuchanyi 1112 podpisov na listi demokrata Zoltana Klara. Nove podpise, oziroma dokaze za istinitost in pravilnost prejšnjih je treba zbrati v 36 urah. Socialni demokrati, ki podpirajo demokratskega kandidata, so zato proglasili štrajk, ker bi bilo drugače nemogoče zbrati nove podpise. — Še bolj se je obnesel sodnik v Miskolcu. Opozicijski kandidat, pisatelj Banoczy je bil predlagan od 2671 volivcev. Sodnik je nato 403 podpisov razveljavil in sicer ob 8. zvečer. Opoldne pa je proglasil veliki župan, da ne sme biti na ulici nihče od 8. ure zvečer do 6. ure dopoldne. Volivno pisarno socialnih demokratov pa je obkolila žandarmerija, ki ni pustila nikogar ne v pisarno in ne iz pisarne. Poleg tega pa so še aretirali vse agitatorje, ki so pobirali nove podpise in jih izpustili šele potem, ko je preteklo onih 36 ur. Ker torej opozicijske liste sedaj sploh ne bo, bo vladni kandidat, minister Hermann »soglasno« izvoljen.

Vložene kandidatne liste.

Pri ljubljanskem sodišču, pri katerem se vlagajo liste za okraje Kamnik, Kranj, Litija, za Ljubljano-mesto, za srez Ljubljansko okolico, Logatec in Radovljico so bile vložene sledeče kandidatne liste:

Za srez Kamnik je bila prva vložena lista SDS, na kateri kandidirajo:

Dr. Rihard Karba, Kamnik; Anton Skok, Domžale; Franc Kobal, Vrhopolje. — Namestniki: Franc Ropret, Pristava; Franc Klopčič, Sp. Loke; Franc Zihel, Vodice.

Druga je lista SLS:

Prof. Ivan Mazovec, Ljubljana; Jožef Poznič, Gradišče pri Lukovici; Ferdinand Novak, Vrhopolje pri Kamniku. — Namestniki: Dr. Karel Capuder, profesor, Ljubljana, Anton Cerar, Moravče; Gregor Repanšek, Homec.

Za srez Kranj je bila pr. vložena lista SLS: Dr. Joža Basaj, Ljubljana; Anton Umnik, Senčur; Lovro Planina, Skofja Loka; Ivan Majeršič, Tržič; Franc Uršič, Hotavlje. — Namestniki: Franc Murnik, Cerklje; dr. Igo Šilar, Kranj; Josip Burgar, Hraše, Andrej Markič, Tržič; Henrik Bevk, Skofja Loka.

Ch. Lucieto:

Spomini francoskega vojnega detektiva.

Rekel sem zgoraj, da se nemška špijonaža poslužuje različnih pripomočkov. Moral bi bil reči, da bi popolnoma zadel resnico, da so ti pripomočki brezštevni in da se nemška špijonaža ne straši pred ničemur, niti pred umorom, da si preskrbi podatke, ki so ji potrebni. O tem hočem podati primer. Nekaj mesecev pred vojno napovedjo je zelo sposoben oficir neke zavezniške armade dobil nalog, da nese šefu enega zavezniških generalnih štabov dnevne in nočne mornariške znake in signale, s pomočjo katerih je mogoče dognati v vsakem slučaju, katere zavezniške države je dotična ladja.

Ni treba posebej povedati, kako velikanske važnosti bi imela za sovražnika posest take skrivnosti. Vse je bilo najtočnejše prirejeno, da jo dobi v roke, toda nemški špijoni so imeli opraviti z močnim nasprotnikom, Mladi oficir ni izdal skrivnosti, temveč se je zaval s tem, da je razkrinkal drugega za drugim vse špijone, ki so se mu približali. Irma Staub je skoraj imela uspeh, toda mladi oficir, ki jo je bil zapazil v intimnem pogovoru z enim izmed špijonov, kateri so mu bili najavljeni, ji je javno prepovedal, da se mu vsled njenega obnašanja sme sploh še kdaj približati.

Ko je nekega večera oficir stopil iz svojega hotela, sta ga dva izmed njih napadla in ga težko ranila z

nožem. Oficir pa, ki je bil na vse pripravljen, je bil že prej spravil listine, katere je nosil, pri konzulu neke zavezniške vlade v dotičnem mestu, in tako jih Nemci niso mogli dobiti.

Tako torej delujejo agenti tajne nemške službe. To pot se jim njih nakana radi previdnosti tega oficirja ni posrečila, toda kolikokrat se jim je posrečilo s pomočjo zločina dobiti v roke izredno važne listine!

Čitatelj mi bo oprostil ta dolgi uvod, toda bilo je neobhodno potrebno, da ga seznanim s centralnim uradom nemške špijonaže,kojega agente bo videl pri delu v sledečih poglavjih.

2. poglavje.

Kako bi bila Nemčija skoraj zmagala.

Ko sem tako razložil nemško tajno špijonažo, hočem pokazati, da so nemški špijoni kljub svoji moči našli med vojno nasprotnike, ki so jim bili v vsem kos.

Sredi l. 1917., ali točnejše povedano, meseca aprila, je bila Nemčija na višku in na tem, da zmaga.

— To je zelo drzna trditev! mi boste rekli.

Ne, kajti hočem jo dokazati, in dokazal jo bom na podlagi dveh listin, katerim nihče ne more ugovarjati.

26. aprila 1917 — v takih stvareh je treba biti točen — je admiral lord Jellicoe, vrhovni poveljnik angleškega brodovja, poslal angleškemu mornariškemu atašeju v Washingtonu, podadmiralu de Chairu, brzojavko, ki ne rabi nikakega komentarja. Glasi se:

»Ameriškim oblastim morate prav povdarno nagla-

siti naš naravnost resni položaj na morju.

Prošli teden smo izgubili 55 angleških ladij s 180.000 tonami in povprečno število izgub ne pada!

Povdarite pri ameriških oblastih, da je treba VSE podrediti vojni proti podmornikom in da je treba koncentrirati patrulje na jugozapadu Irlandske.

Neprestano morate razlagati ameriškim oblastem resnost položaja in potrebo takojšnje akcije.

Naše nove metode bodo imele uspeh šele od julija. meseca naprej, in kritični čas je pa od aprila do julija.

Podpisal: JELICOE.

To je vsekako priznanje, ki prav ničesar ne zakriva. Obstoja pa še boljši dokazi.

27. aprila 1917, torej dan pozneje, ko je bil odpisana zgoraj omenjena brzojavka v Washington, je poslanik Zedinjenih držav v Londonu, Mr. Page, poslal mornariškemu državnemu tajniku v Washingtonu sledečo brzojavko:

Čisto zaupno poročilo za državnega tajnika in predsednika.

Naraščajoči uspehi nemških podmornikov se v istini smatrajo za zelo vznemirjujoče. Iz uradnega vira sem zvedel, da je bil potopljenih v tednu od 15. do 22. aprila 88 zavezniških ali nevtralnih ladij, s skupno tonažo 237.005 ton.

(Dalje prihodnj.)

Dnevne vesti.

CENZURA.

Sovjetska »Pravda« poroča o neverjetno mojstrski potezi ruske cenzure in mislimo, da bi grešili, če ne bi te zabavne zgodbe sporočili tudi našim cenzorjem.

V Moskvi je imela cenzura presoditi film s približno sledečo vsebino. Neke žena je že mnogo let sama, ker je njen mož na vojski. V njegovi odsotnosti se strastno zaljubi v njo mlajši brat moža in tudi njej je svak simpatičen. Koleba med ljubeznijo in zakonsko zvestobo. Končno pa zmaga v njej čut dolžnosti in odpove se nedovoljeni ljubezni. Za slovo pa da svaku poljub. — Cenzura se je nad tem zgražala. V sovjetski Rusiji vlada svobodna ljubezen in samo poljub ne zadoštuje. Zato je dovolila cenzura film šele potem, ko je bil toliko izpremenjen, da sta se oba ločila potem, ko sta bila v intimnih odnosih.

In sedaj se križajte naši cenzorji, ker uganjajo vaši kolegi v Moskvi take skandale! Ampak ne mislite, da so cenzorji drugod brez greha! Pred kratkim je cenzura v Münchenu prepovedala film po Lessingovi drami »Nathan der Weise« in sicer vsled tega, ker se v njem propagira strpnost tudi do židov. Po mnenju münchenske cenzure pa mora biti vsak pravi Nemec zaprisežen antisemit in dober ter moralen film je samo tisti, ki uči versko nestrpnost.

Lepe pojme ima torej po svetu cenzura in skoraj bo treba tudi njej postaviti — posebno cenzuro. Seveda ne pri nas v Jugoslaviji, temveč drugod po širokem svetu.

KONFERENCA DELEGATOV O ŽELEZNIŠKI MREŽI V SLOVENIJI.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je sklicala včeraj dopoldne ob 10. uri v zborniških prostorih sestanek delegatov, ki so prisostvovali železniški konferenci v Beogradu. Namen včerajšnje konference je bil, doseči, da se določi enoten nastop vseh delegatov iz Slovenije v Beogradu.

Poleg delegatov na železniški konferenci v Beogradu se je včerajšnjega sestanka udeležilo mnogo interesentov za Musilovo in šele pred nekoliko dnevi objavljeno župnovo traso. Klodič—Kavčič—Hrvatov projekt je zastopal in sam zastopnik. Radi tega se konferenca ni držala točno določenega dnevnega reda.

Predsednik konference g. Ivan Mohorič je v sporazumu z delegati dovolil, da se ti interesente zaslišijo, med tem, ko bi se nadaljna debata vršila samo ob navzočnosti delegatov. Nadaljnji debati sta prisostvovala tudi člana upravnega odbora dolenjskih železnice gg. dr. Lovrenčič in Anton Kajfež.

Na ta način je nastala povsem druga konferenca, na kateri so bili zastopani sicer interesente Musilove proge po gg. dr. Lovrenčiču in A. Kajfežu, dočim nista smela nadaljnji debati prisostvovati zastopnika proge Kočevje in Črnomelj preko Lukovola na Srpske Moravice ter čabarske variante.

Raditega je bil efekt včerajšnje konference povsem negativen, kar je povzročilo le brezplodno debato ter večno odlašanje končne rešitve, katere progla naj obvelja kot zveza Slovenije z morjem. Slovenski delegati na konferenci v Beogradu imajo torej popolnoma proste roke, kar je moral z žalostjo konstatirati tudi g. Mohorič.

Edini očitni rezultat včerajšnje konference je bil ta, da so se pristajali Musilove proge prišli naenkrat zavzemati za župnove projekt proge Kočevje—Čabar—Delnice.

Ing. M. Klodič je predlagal, naj se priznajo že uzakonjene proge na Vrbovsko—Srbske proge; lokalni interesi čabarske kotline pa naj se zavarujejo na en ali drugi način, najbolje s prvotnimi cestami, oziroma z lokalno Delnice—Čabar. Za ta predlog se ni izrecno glasovalo in tako je tudi ta včerajšnja konferenca ostala brez vsakega definitivnega uspeha.

Kljub vsemu zavlačevanju od nasprotnikov interesov ogromne večine slovenskega naroda, pa drži dejstvo, da je zmaga že danes na strani Klodič—Horvat—Kavčičevega skupnega projekta.

— Shodi ministra Pucelja. V nedeljo in ponedeljek je priredil minister Pucelj dva dobro uspešna shoda. V nedeljo je imel shod v Radohovi vasi. Udeležba na shodu je bila zelo dobra in so zborovalci z odobravanjem sprejeli Puceljevo politično poročilo. — V ponedeljek pa je imel min. Pucelj enako uspešen shod v Kranju. Na shodu sta govorila tudi dekan Kobler in župnik Piber. Shod je dokazal, da škofova prepoved ni škodovala.

— Delegati beogradskega Aero-kluba v Ljubljani. Včeraj zvečer sta prispela iz Beograda kot delegata Aero-kluba gg. Ante A. Alberti, sekretar in član središnje uprave Stjepan Burazović. Gospoda sta prispela, da oživita delo ljubljanskega pododbora in upamo, da jima bo lepa misija v vsakem oziru uspešna.

— VI. uradniški kongres v Zagrebu je bil predvčeršnjim zaključen. Na kongresu je prišlo radi sprejetja Saveza stanovskih organizacij državnih namestnikov v Zagrebu v glavni savez državnih uradnikov do incidenta. Predsednik kongresa namreč zadevnega predloga ni hotel dati na glasovanje. Vsled tega so zagrebški delegati zborovanje zapustili. Zagrebški delegatom so se pridružili tudi splitski. Pozneje je predsednik kongresa svoje postopanje motiviral. Kamen spod-tike je namreč dejstvo, da ima zagrebška organizacija med svojimi člani tudi uradnike svobodnih profesij, dočim sme glavni savez spejemati kot člane samo državne uradnike. Če zagrebška organizacija uradnike svobodnih profesij eliminira, potem ni nobene ovire za sprejetje organizacije v glavni savez. Glde stilizacije predlaganih resolucij, o katerih je kongres sklepal, ni prišlo do so-

glasja, zato je kongres sklenil, da se predloži v resoluciji v stilizacijo glavnemu odboru v Beogradu, ki bo imenoval v to svrhu ožji odtsek. Resolucije se nanašajo na borbo proti zvišanju za dosego pokojnine predpisanih let in za izplačilo zneskov, ki jih dolguje uradnikom država.

— Periodični poviški uradniških pristojbin. Finančni minister je predložil zakonski predlog, po katerem naj bi se zaračunavali in izplačevali periodični poviški pristojbin državnih uslužbencev, če dobi državni uslužbenec pravico do njih v prvi polovici leta, dne 1. julija, sicer pa dne 1. januarja. To velja tako za pomaknitev v višjo stopnjo, kot za stanarino.

— Igralski penzijski fond. Prosvetno ministristvo je odredilo, da imajo deponirati gledališki upravniki vsote, ki se odtegujejo igralcem na korist penzijskega fonda v državni hipotekarni banki. Iz teh vplačil se ustanovi penzijski fond za vse igralce oblastnih gledališč.

— Fond za sirote učiteljev. Učiteljske rodbine, ki imajo pravico do podpora iz fonda za sirote učiteljev, ki pa se še niso prijavile, se lahko prijavijo še do 15. decembra. Prijava, ki mora biti podpisana in popolnoma točna, mora biti overovljena od dveh članov združenja. V prijavi mora biti natančna adresa.

— V znamenju prijateljstva. Tržaška jugoslovenska kolonija je proslavila naš narodni praznik s svečano službo božjo v pravoslavni cerkvi, zvečer pa z zabavo v korist siromašne dece jugoslovenske kolonije v Trstu. Proslave se je udeležilo veliko število članov jugoslovenske kolonije, med njimi pa so se nahajali številni detektivji in agenti tajne policije, ki so odšli po svečani službi božji na policijo ter zaznamovali vse člane jugoslovenske kolonije, ki so jih videli v cerkvi, s črno piko.

— Streljačka družina v Novem mestu. V Novem mestu se vrši dne 19. t. m. ustanovni občni zbor društva ostrostrelcev takozvane »streljačke družine« za sodni okraj Novo-mesto. Pristop je dovoljen z dopolnjenim 18. letom in imajo mladi člani pri poznejšem vojaškem službovanju ugodnosti za skrajšan vojaški rok. To društvo pa je velikega pomena tudi v socialnem in patriotičnem oziru; zato se vabijo k pristopu vsi sloji brez razlike strank. Na gori omenjenem obnem zboru se bo izvolil za dobo enega leta osem članski odbor in se bodo sprejemali člani.

Do božiča znižane cene!

Zimske suknje in druga oblačila nudi v največji izbiri

J. MAČEK, LJUBLJANA, ALEKSANDROVA CESTA ŠTEV. 12.

=====

— Z ljubljanske univerze. Za dekana ljubljanske tehnične fakultete je izvoljen dr. Karel Hinterlechner. Dosedanji dekan inž. Josip Kropač je bil poklican, kot smo že poročali, na Češkoslovaško, kjer mu je bilo poverjeno vodstvo vrelcev nafte na Slovaškem.

— Iz prosvetne službe. V višjo skupino so pomaknjeni: profesor II. državne gimnazije v Ljubljani Ivan Kavšek, profesor II. realne gimnazije v Ljubljani dr. Pavel Breznik, profesorica III. realne gimnazije v Ljubljani dr. Angela Piskernik, profesor II. realke v Mariboru Josip Pirnat in profesor gimnazije v Ptuj Lučislav Mlakar.

— Razstava v Filadelfiji končala z milijonskim deficitom. Velika mednarodna razstava, ki je bila odprta s tako velikim pompom, je doživela te dni klavren konec. Končala je z deficitom 5 milijonov dolarjev. Razstava je bila prirejena v spomin 150 letnice odcepitve Zedinjenih držav od matice Anglije. Da je bil obisk kljub temu slab, motivirajo prizadeti faktorji s tem, da so se ljudje razstav, ker se prirejajo prepogosto, naveličali. Sicer je bila pa razstava tudi silno velikopotezno aranžirana, tako da so znašali prireditveni stroški nad 20 milijonov dolarjev.

— Končna obravnava zoper Gajdo. Končna obravnava pred disciplinarnim odborom češkoslovaškega vojnega ministristva v aferi Gajda bo, kot poročajo »Lid. Nov.«, dne 14. decembra.

— Vojne ladje na prodaj. Ta teden bodo prodane v Bruslju na javnih dražbah ladje belgijske vojne mornarice, ki bo dne 31. marca 1927 razpuščena.

— Naraščanje brezposelnosti v Berlinu. Število brezposelnih v Berlinu je naraslo tekom minulega tedna zopet za 4000 oseb, tako da znaša trenutno 242.000. Vsega skupaj je naraslo število brezposelnih v Berlinu tekom zadnjih treh tednov na 12.563 oseb.

— Mrav v južni Franciji. V južni Franciji, posebno v provincah na španski meji, vlada že par dni silen mrav. V Lurdu je zapadlo 150 m snega. Na Pic-u du Midi kaže termometer do 50 stopinj pod ničlo. Silni mrav je preganl številne medvede s Pirenej v doline.

— Stroga obsodba. Poručnik Stefan Vasiljevič se je zagovarjal te dni pred novosadskim vojaškim sodiščem radi poneverbe uradnega denarja. Slo je za dva slučaja, v prvem je poneveril 7232.95 Din, v drugem pa 27.865.26 Din. Obsojen je bil na 20 let ječe. (Malo veliko je. Sicer pa nič hudega; oficirji so dandanes tako plačani, da jim ni treba poneverjati eraričnega denarja!)

— Posledice stave. Vsled narasle drave so zadnje dni osiješki ribiči brez posla.

Zato si krajšajo čas po gostilnah ter uganjajo vsakovrstne neumnosti. Tako se je zgodilo, da je stavil klepar Pucelič z ribičem Wellenreiterjem za par sto dinarjev, da pride s čolnom preje preko Drave kot on. Komaj ka je vstopil klepar v čoln, že je izgubil ravnotežje in telebnil v vodo, iz katere on je moral rešiti njegov partner. Vsled tega je nastal v gostilni silen krohot, ki je dal branjevcu Ivanu Goreti povod, da je sklenil z ribičem Pavlom Janom podobno stavo kot jo je bil sklenil njegov prijatelj Pucelič z Wellenreiterjem. Goreti je vzel stvar zelo resno. Izjavil je pred pričami, da ga ne vidijo več, če podleže. Ko sta odrinila Goreta in Jan od brega, je vzel vsak od njiju za direktivo drugo točko. Goreta je odveslal proti skupini vlačilcev na drugem bregu. Ker se ni vrnil, so ga šli iskat. Na bregu so našli privezan njegov čoln, v katerem je ležal njegov klobuk in njegova suknja. Njega samega pa so potegnili pol ure na to mrtvega iz vode. Sedaj skušajo ugotoviti oblasti, če gre za nesečo ali pa za samomor.

— Pozabljen izsiljevalec. Beogradske veletržce Mladen Popović je prejel te dni pismo, podpisano z lažnim imenom dr. Sajer, v katerem zahteva doslej neznan lopov od njega, da mu plača 50.000 Din, če noče, da bo umorjen on ali pa kak član njegove rodbine. Zanimivo je, da je hotel izsiljevalec prikriti dejstvo, da hoče od Popovića vsoto izsiliti, na ta način, da piše, da mu je Popović omenjeno vsoto dolžan in da je pozabil izsiljevalec v pismu navesti, kdaj in kje naj mu Popović denar izroči.

— Železniška nesreča pri Komornu. Te dni je prišlo na postaji Hetni pri Komornu do karambolaže med nekim brzovlakom in nekim tovarnim vlakom. Pri tem so bili trije železniški uslužbenci težko, 11 potnikov pa lahko poškodovanih.

— Misteozna rodbinska drama. Iz Frankfurt ob Odri poročajo: Te dni so našli na plemiškem posestvu Leckov brata Uda in Alda v Leckov ustreljena. Zdi se, da gre za končni rezultat dvoboja. Brata sta živela namreč že dolgo časa v prepiru in sovraštvu.

— Poizkušen samomor triletnega otroka. Stari hišnik Alois Hamp na Dunaju je bil vdovec. Imel je hčer, ki je poročena z nekim težko tuberkuloznim poštnim uslužbenecem, s katerim ima tri otroke, od katerih je najstarejši star tri leta. Vsled bolezni poštnega uslužbenca je živela rodbina v veliki bedi. Hamp je pomagal kolikor je pri svojem bornem zaslužku mogel. Ko pa je te dni izvedel, da rodbina njegove hčere dobesedno strada, si je mislil, ki se je skušal že trikrat obesiti, prerezal žile na roki in umrl. Ko je bila njegova hči, ki je živela s svojo rodbino v bližini, o samomoru obveščena, se je peljala na Dunaj k pogrebu. Vrnivša se domov, je izvedela, da je ponovil med tem tadi njen mož poizkus samomora. Podal se je bil v sami srcaji na prosjo, kjer je ostal dalje časa v namenu, da se prehladi in dobi pljučnico, kar se je tudi zgodilo. Kmalu po povratku matere je izginila njena triletna hčerka Helli. Končno so jo našli v kuhinji za neko omaro, težko hropečo. Iz žalosti radi smrti svojega starega očeta si je bila zadržala v samomori nemenu okrog vratu vrh. Deklico so rešili. Njen oče leži v brezupnem stanju v postelji. Pogreba starega očeta se je udeležilo 112 oskrbovancev dunajskega zavoda za slepce.

— Originalen lopov. V Breslau-u (Nemčija) je stal te dni pred sodniki originalen lopov. Udril je bil v trgovino nekega juvelirja, ukazal z revolverjem v roki prisotnim, da se ne sme nihče od njih ganiti, izropal trgovino ter jo odkuril z bogatim plenom. Pri obravnavi je imel tri ure trajajoč govor. Med drugim je izjavil, da je izvršil roparski napad samo zato, da bodo pisali o njem listi. Svoječasno je hotel namreč postati filmski igralec, ker se mu to ni posrežilo ter hoče poslati na vsak način »slaven«, je izvršil drzni rop.

— Racija na progajalce kokaina v Berlinu. Te dni je priredila berlinska policija zopet enkrat obirno racijo na prodajalce kokaina. Aretirala je 27 prodajalcev belega strupa, med njimi glavna dobavitelja natakarija Pavla Lehmana in trgovca Alfreda Sernehella. Lopova sta prodajala gram kokaina, ki sta ga vrhu tega celo pomešala z drugimi substancami in tako pokvarila, po 20 zlatih mark.

— Skandalozen nastop oxfordskih visokosolcev. Na Angleškem vzbuja splošno pozornost škandal, ki ga je insceniralo te dni 20 slušateljev oxfordске univerze. Dijaki so se udeležili neke nogometne tekme. Tekmi je sledil velik krok, pri katerem so izpraznili nadebudni dijaki-sportniki nebroj butelj vina. Ko so se vračali v pozni uri domov iz Cambridge-a domov, so se na kolodvoru sprli. Železniški uslužbenci so hoteli vzpostaviti red in mir. Toda slabo so naleteli. V ginjivi slogi so navalili bivši nasprotniki nanje ter jih pošteno premikastili. Nato so okupirali dijaki dva vagona ter se hoteli odpeljati. Železniški uslužbenci so poklicali policijo, da bi dajake legitimirala. Toda vinjeni fantje se tudi policije niso ustrašili. Razbili so vse šipe svojih dveh vagonov ter otvorili na policijo pravcati bombardma s praznimi buteljkami in kozarci. Končno si postajenačelnik ni vedel drugega pomagati, kot da je dal signal za odhod vlak. Takoj nato je aviziral policijo neke vmesne postaje, toda tudi ta akademičnim razgrajčem ni bila kos ter je končno odnehala. Ko so se pripeljali dijaki končno v Oxford, kjer jih je pričakovala zopet policija, je spala večina od njih spanje pravičnega, p tudi živci ostalih so se medtem pomirili in sinovi oxfordске »Almae matris« so se unisono izgovarjali, da se ničesar ne spominjajo. Dekanat oxfordске univerze je uvedel strogo preiskavo in zatrjuje se, da kraval ne bo ostal nekažnovan.

— S taščo poročen. Vsa Nizozemska se smeje te dni nad kozlom, ki ga je ustrelil občinski tajnik v Groningenu. Mynheer de Haas je prišel s svojo mlado soprogo, s katero se

je bil pravkar civilno poročil, v cerkev, da bi se dal še cerkveno poročiti. Cerkovnik si je ogledal poročne listine. Pri tem je ugotovil, da je zamenjal občinski tajnik, pred katerim se sklepajo civilne poroke, krstni list neveste s krstnim listom njene matere ter tako poročil Mynheerja pravzaprav z njegovo taščo. Ta poroka pa se ne da tako lahko popraviti, ker je holandsko bračno pravo zelo strogo ter je upravičeno k rektifikaciji poročnega lista samo notranje ministrstvo v Haagu. Mladi par mora vsled tega čakati s svatbo, dokler se ne popravi napaka občinskega tajnika uradno.

Obleke lastnega izdelka

Vam nudi najceneje
JOS. ROJINA, Ljubljana
Aleksandrova c. 3

Ljubljana.

— Akademski klub za Društvo Narodov si je postavil nalogo, da v tekočem semestru znanstveno prouči vprašanje narodnih manjšin v sledečem ciklu predavanj: 1. Ideje, na katerih bazira zaščita manjšin in njih zgodovina. 2. Mednarodne mirovne pogodbe, spec. Sen-Zermnska, in odredbe, ki se tičejo naših manjšin. 3. Položaj manjšin v Italiji, a specijelno Jugoslovanov. (a) pravni; b) fak-tični.) 4. Društvo narodov kot zaščitnik manjšin. Je-li zadostna zaščita, kakršna je danes? 5. Etnološka, ekonomska in prosvetna proučevanja stanja poedinih manjšin v naši državi. 6. Enako kakor pod 5. v Italiji, a specijelno naših narodnosti. 7. Enako kakor pod 6. v Češkoslovaški. Čas posameznih predavanj bo objavljen sproti v dnevnikih in bodo predavanja s sledečimi diskusijami dostopna tudi vsem onim iz širše javnosti ki jih manjšinski problem zanima.

— Vsem akademikom! Akademski klub za Društvo Narodov vabi vse slušatelje ljubljanske univerze k prvemu rednemu sestanku tečaja za esperanto, ki se vrši v četrtek 9. t. m. ob 15. uri na univerzi, predavalnica 90.

— Klub esperantistov v Ljubljani priredi v soboto dne 11. decembra t. l. v veliki dvorani Narodnega doma v proslavo rojstnega dne dr. Zamenhofa, avtorja esperantskega jezika velik »Zamenhofov večer«. Na programu je govor o dr. Zamenhofu, esp. deklamacije, petje in velik ples. Pevske točke izjavljata iz prijaznosti priznana člana naše opere ga. Vilma Thierry-Kavčnikova in g. Svetozar Banovec. Ob spremlja g. kapelnik Anton Neffat. Pri prireditvi svira orkester »Slogec«. Začetek ob 20. uri. Vstopnina Din 10.—

— II. Merkurjev jour fix se vrši danes ob 8. uri zvečer v restavraciji »Zvezda«. — Odbor.

— Policijski drobiž. Policija je v soboto in v nedeljo aretirala 1 vlačugo, 1 berača in 1 hazadista. Poročila navajajo šest manjših tatvin, dva izgrada ter več slučajev pijanosti, kaljenja nočnega miru in razgrajanja. Dalje beleži policija en slučaj nevarne grožnje, 1 lažjo telesno poškodbo, 7 prekorajen policijske ure, 8 cestnih poročil in 8 prestopkov pasjega pontumaca.

Primorsko.

Incident med vojaštvom in milico. Železniški poduradnik in poročnik fašistovske milice na Opčinah Frederiri, steber fašizma na Opčinah je zelo srborit in nasilen človek. V nedeljo popoldne je na poti na postaji srečal nekega poročnika redne vojske, ki se je na cesti igral z malim psičkom. Osorno ga je nahirulil, češ da je to nedostojno za častnika Oficir je naravno reagiral. Nastal je prepri in kmalu sta ležala oba v prahu se valjajoč na tleh. Prisotni so poklicali karabinerje, ki so se postavili seveda na stran vsemogočnega Federicija. Ko je to videl častnik je v jezi sunil z nogo v trebuh karabinerja, ki se je zgrudil na tla. Pristopili so še drugi karabinerji in s silo odvedli častnika. Držali so ga tesno zvezanega in le na njegov ljuti protest, da ga kot častnika morajo pustiti prostega, je smel med njimi prosto korakati skozi vso vas do karabinjerske postaje.

GLAS IZ OBČINSTVA.

Na prostem tiru ljubljanskega glavnega kolodvora, kjer se razkladajo vagoni, stoji vsak dan tudi vagon s premogom. Vagoni so brez nadzorstva, zato odnašajo nepoklicani ljudje dan na dan premog. Apeliramo na železniško oblast, da poskrbi za potrebno nadzorstvo ter te stvari v bodoče prepreči. — Trгоvec s premogom.

Prosveta.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠKA V LJUBLJANI.

Drama:

Začetek ob 20. uri zvečer.

7. decembra, torek: zaprto.
8. decembra, sredo: ob 15. uri popoldne Šarenj mali oder. Na korist pomladka Rdečega križa. Izven. — ob 20. uri zvečer Stalni gosli, Boubouroche. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.
9. decembra, četrtek: Dr. Knock ali Triumf medicene. Red D.
10. decembra, petek: zaprto.
11. decembra, sobota: Triglavska bajka. Izvirna pravljica igr. Premijera. Izven.

Opera:

Začetek ob pol 20. uri zvečer.

7. decembra, torek: Mrtve oči. Red C.
8. decembra, sredo: ob 15. uri pop. Terezina,

opereta. Izven. — Ob 20. uri zvečer Židinja. Ljudska predstava pri nižanih cenah. Izv. 9. decembra, četrtak: zaprto. 10. decembra, petek: Nižava. Red E.

Premijera izvirne mladinske igre. V soboto dne 7. m. bo v drami premijera izvirne mladinske igre »Triglavska bajka«, ki jo je napisal g. Pavel Golia. Bajka ima močno aktualno nacionalno vsebino ter nastopa v njej skoro celotni dramski ansambel. Delo ima pet slik in sicer pod sledečimi naslovi: Starodavno proročanje, 2. slika: Bolest očaka Triglava, 3. slika: Preganjanje otroka, 4. slika: V hramu svodbe in poslednja slika: Kraljica sinjega morja. V prihodnji številki priobčimo kratko vsebino zanimivega dela. Premijera bo v soboto kot izven predstava.

D'Albert: »Mrtve oči«. Danes v torek 7. decembra zvečer se poje v ljubljanski operi D'Albertova dramatična pesnitev »Mrtve oči« ki se je začelotom lauske sezone izvajala na našem odru z največjim uspehom. V tej operi koje snov je zajeta iz svetopisemskega življenja pojo glavne vloge sledeči člani: Mirokole — ga Četela njeno sužajo Arzinoje — ga Ribičeva, Marijo iz Magdale — ga Thierry, rimskega poslanika Arcezijske poje g. Holodkov, stotnika Galbo — g. Kovač. Manjše vloge pa so v rokah članov zbor. Opero dirigira g. Niko Stritof, režijo pa vodi g. Ošip Šest. Predstava se vrši za abonente reda C.

V sredo na praznik dne 8. decembra so v Naronem gledališču ljubljanskem tri predstave. Popoldne ob 15. uri se poje prvič kot popoldanska predstava Straussova opereta »Terezina« v kateri nastopijo ga. Poličeva ga Vera Balatkova ter gg.: Drenovec, Peček, Gregorin in Povhe. Zvečer ob pol 8. uri pa se poje kot ljudska predstava pri nižanih cenah velika Halevyjeva opera »Židinja«. Drama vprižori ta dan zvečer francoski burki »Stalni gosti« in Boubouroche. Obe sta velekomedi in nudita poslušalcem obilico razvedrila. Tudi ta dramska predstava je ljudska pri nižanih cenah.

Sport.

Boksmatch Diener: Maloney. Fran Diener je podlegel v boju proti Jack Maloneyu, sicer samo po točkah, toda gladko in točno in močeno ravno radi tega častno. Maloney je bil premočan in predobro za hrabrega Nemca. Dočim je slednji tehtal 84 kg, jih je imel

Amerikanec 92 in poleg tega večjo izkušnost. Maloney, ki spada med najresnejše borce za svetovno prvenstvo, je prekašal Dienerja po moči, hitrosti, rutini in spretnosti in ko je Diener takoj v začetku dobil rano nad levim očesom, ki mu je cel čas boja ovirala prosti in zanesljivi pogled, ni mogel mogočnemu nasprotniku nasproti postaviti nič drugega ko nepremagljivo voljo, čudovito odporost napram udarcem in nezlomljivo hrabrost. Večkrat je bil že blizu knock-outa, vendar ga Maloney ni mogel podreti na tla in se je pri teh poskusih utrudil do skrajnosti, dočim je Nemec do zadnjega poskušal, obrniti boj sebi v prid. Tako se je zgodilo, da je publika porazenemu Dienerju ravno tako navdušeno ploskala kakor zmagovalnemu jenkiju in je Diener še vedno ravno tako ljubljani kakor prej. Diener se povrne sedaj v Nemčijo in odputuje spomladi zopet v deželo dolarja.

Olimpijske igre 1. 1928 se vrše kakor znano v Amsterdamu. Za 1. 1932 so oddane že za Los Angeles, za enajsko olimpijado 1. 1936 pa se poteguje Berlin.

Tilden v Evropi. Kakor poročajo iz Pariza, pride slavní ameriški igralec na riviero, kjer bo odigral več bojev. Spremljal ga bo mladi Cohen, ki je vzbudil letos veliko pozornost kot finalist v juniorskih prvenstvenih tekmah. Dalje pričakujejo tudi mrs. Mallory in miss Ryan.

Nova naprava za reševanje čolnov. Vsakemu sportniku so znane nevarnosti, ki ga ogrožajo pri jadrnanju in veslanju; ne samo njegovo življenje je v nevarnosti, ampak tudi njegova dragocen inventar. Sedaj so pa iznašli napravo, ki onemogoča potopitev ladjice in s tem vsako paniko ker ostanejo potniki lahko tudi v poškodovanem čolnu. Ta naprava bazira na vzgonu in obstoji iz gumijastih vreč z ozkim platnenim robom, napolnjenih z gotovimi kemikalijami, ki se začnejo razkrajati, čim pridejo potom platnenega roba z vodo v dotiko: nastali plini v trenutku napihnejo vreče, ki drže čoln nad vodo. Vreče zavzemajo zelo malo prostora; tako je vreča z nosilno zmoglostjo 70 kg samo 80 cm dolga in 8 cm široka. Poskusi, ki so jih napravili s to napravo v vzburkan in valoviti vodi, so se zelo dobro obnesli.

ČLANSTVU STRELJAČKE DRUŽINE.

V sredo, na praznik 8. decembra t. l. slavnostna otvoritev steljanja streljaške družine v Ljubljani.

V to svrhu se zbira vse članstvo streljaške družine točno ob pol 9. uri zjutraj pred kazino, odkoder se z godbo na čelu odkoraka na streljišče.

K slavnostni otvoritvi se vabijo tudi vsi delegati streljaških družen izven Ljubljane.

Sekretar družine.

Gospodarsivo.

LJUBLJANSKA BORZA,
dne 6. decembra 1926.

Blago: Brzozjavni drogovi (skoro samo borovi, z malim odstotkom smreke ali jelke), zdravi, obeljeni, stegnjeni, ravni (z dopustom male enostranske krivine), ravno odžagani, dolž. 6½ m, najmanjši obseg: v vrhu 38 cm in 2 m od tal 53 cm, računajoč tež. 1 m³ do 800 kg, feo vag. meja za komad, 20 vag., den. 40, bl. 40, zaklj. 40; bukovi testoni, originalni, monte, od 10—30 cm, medija najmanj 23, feo vag. Sušak, 6 vag., den. 540, bl. 540, zaklj. 540; deske (smreka, jelka), 18 mm, 4 m, od 16 naprej, medija 24, monte, feo vag. meja, 5 vag., den. 510, bl. 510, zaklj. 510; kosančevi les za tanin, cepanice s 15% okroglice, kar je od 30 cm deb. cepano, feo vag. nakl. postaja za 100 kg, 10 vag., den. 21, bl. 21, zaklj. 21.

Zagreb, dne 6. decembra. Devize: New-york kabel 56.675—56.875, London izplačilo 274.85—275.65, Pariz izplačilo 232—234, Curih izplačilo 1092.75—1095.75, Dunaj izplačilo 798.5—801.5, Berlin izplačilo 1348.5 do 1351.5, Praga izplačilo 167.78—168.58, Budimpešta izplačilo 0.07945—0.07975.

Curih, dne 6. decembra. Beograd 9.14, Newyork 518.373, London 25.13375, Pariz 20.70, Berlin 123.2375, Dunaj 73.1125, Praga 15.8575, Milan 22.55, Bukarešta 2.7125, Sofija 3.7375, Budimpešta 0.007255.

To in ono.

Ps na telefonu. V Vancouveru v Ameriki se je izgubil dragocen čistokrven pes. Zatekel se je v neko farmo. Farmer ga je pridržal, dokler se ne javi njegov lastnik. Nekoga dne je čital farmer v časnikih oglaš, v katerem išče lastnik svojega psa. Farmer je poklical lastnika na telefon. Da bi se prepričal, če je pes res last dotičnega človeka, je položil telefonično slušalo psu na uho.

Ko je začel pes glas svojega gospodarja, je zalajal, nakar je začel po sobi iskati svojega gospodarja. Ker ni mogel najti nikjer sledu je zopet skočil k telefonu. Farmer mu je položil slušalo na uho. Gospodar je psu obljubil, da pride kmalu ponj. Pes se je, kot da bi bil razumel, kaj mu je gospodar povedal, umiril ter poslal zopet vesel, dočim je bil popreje žalosten, da ni hotel niti jesti.

Neizpolnjena obljuba. Pred petimi leti je prišel angleški prestolonaslednik v neko provincijalno mesto. Pri tej priliki je naročil, da se da vsakemu članu prve škotske garde časa vina. Godbeniki pa so si zaželeli piva. Zato je naročil prine večjo količino piva. Ko je bilo pivo izročeno, se je ugotovilo, da je ostal kozarec muzikanta Freeda Deacona prazen. Ko so to prestolonasledniku povedali, je dejal: »Škoda, no, kadar srečam Deacona prihodnjim, mu plačam čašo piva.« Prošli teden je posetil angleški prestolonaslednik neko londonsko bolnico za neozdravljive. Tu je zvedel povsem slučajno, da se nahaja med bolniki tudi Deacon, kateremu je dolžan čašo piva. Dal je Deacona takoj poklicati. Deacon prince ni opomnil niti z besedico na njegovo obljubo. Mislil, da se Deacon ženira, je dal princ svojemu tajniku nalog, da da prinese možakarju čašo piva. Ko je Deacon to čul, je stopil k princu ter mu dejal na njegovo veliko začudenje: »Zelo želim, da me, toda Velikanstvo, prišli ste prepozno — sedaj sem abstinent!«

Vrednost človeškega telesa. V Londonu znani mediciner Allan Craig je imel te dni predavanje o vrednosti človeškega telesa. Allan Craig pravi, da je izračunal, da reprezentira človeško telo prav minimalno vrednost. Po njegovih računih bi bilo vredno človeško telo komaj 6 angleških šilingov. Telo odraslega človeka vsebuje kvantiteto sladkorja, ki bi se jo lahko spravilo v malo sladkornico. Z apnom, ki ga vsebuje človeški organizem, bi se lahko pobelila srednja velika omara. Iz železa bi se dal mogoče skovati žebelj. Glavni sestavni del človeškega organizma je voda, ki pa reprezentira, kot znano, minimalno vrednost. Iz fosforja bi se dalo napraviti 8 do 10 žveplenk. Če bi hotel kdo nakupiti vse te snovi v navedenih količinah, ki moral plačati zanje kvečjemu 4 angleške šilinge. Vrednost materiala vseh trehmatno na našem planetu živčih ljudi, ki jih je 1700 milijonov, reprezentira po računih Allana Craiga vrednost premoženja srednjevelike londonske banke.

Rudyard Kipling:

Knjiga o džungli.

»Mati naočark,« se je oglasil Mowgli, »dobi si mlado, zrelo pomočnico izmed tvojega ljudstva, ki ti pomaga čuvati kraljevi zaklad, tako da noben človek ne pride več živ odtod.«

»Ah-ha! Torej se vrača. Saj sem rekla, da je ta reš smrt. Kako pa prideš ti do tega, da si še živ?« je zamomljala stara naočarka in se ljubeznjivo ovijala okrog ankusovega ročaja.

»Pri biku, za katerega so me odkupili, ne vem! Tista reč je v eni noči šestkrat ubila. Ne daj, da bi prišla zopet ven!«

Kikern.

Je že odprl oči. Glej!

»Zavij ga zopet v kožo. Močan pes bo. V četrtem mesecu mu damo ime.«

»Po kom?« je vprašala Amarak.

Kadlu je pogledaval okrog hiše iz snega, obrobje ne s kožo, dokle mu niso oči obstale na štirinajstletnem Kotuku, ki je sedel na spalni klopi in delal gumb iz mreževega okla. »Po meni ga imenujte,« je rekel Kotuku in se zarežal. »Neki dan ga bom potreboval.«

Kadlu se je zarežal v odziv tako, da so se mu oči skoraj skrile v debelini, ploščatem licu, in je prikimal

110

svoji ženi Amarak; silna mati mladega ščeneta pa je cvilila, ko je videla, da njen mladič kobaca daleč od nje po mali močnji iz kože morskega psa, ki je visela nad toplo svetilko, v kateri je gorela ribja mast. Kotuku je rezljal naprej, Kadlu pa je vrgel zviti sveženj pasje vprege v malo sobico, v katero si prišel od ene strani hiše, slekel težko lovsko opravo iz jelenove kože, jo mlecil v mrežo iz kitovih kosti, ki je visela nad drugo svetilko, in sedel na spalno klop, kjer je rezal po kosu smrznjenega mesa morskega psa, dokler bi mu Amarak ne prinesla navadnega kosila, ki je sestojalo iz kuhane mesa in juhe iz krvi. Zjutraj se je bil že zarana podal do osem milj oddaljenih lukenj za morske pse in se je bil vrnil domov s tremi velikimi morskimi psi. Na sredi dolgega nizkega prehoda ali predora v snegu, ki je držal do notranjih vrat hiše, si slišal hlastanje in lajanje psov njegovih sani, ki so se prosti dnevnega dela trgali za tople prostore.

Kc je postalo lajanje preveč glasno, se je Kotuku lenobno zvalil s spalne klopi in vzel v roke bič, ki je imel osemnajst palcev dolg bičevnik iz prožne kitove kosti in petindvajset čevljev dolgo težko iz usnja spleteno vrvice. Odšel je v vežo, odkoder so se zaslišali glasovi, kakor da bi se psi živi drog drugega jedli; vendar vse skupaj ni bilo drugega kot običajna ljubeznivost pred jedjo. Ko se je na drugem koncu izmotal iz gneče, mu je sledilo kakih šest glav z očmi do nekakih vislic iz kosti kitovih čeljusti, na katerih so obešali meso za pse.

Tam je s širokoglavčastim kopjem odsekal zmrznjeno meso v velikih grudah in čakal, v eni roki bič, v drugi meso. Peklical je vsako žival po imenu, najprej najšibkejšo; in gorje psu, ki se je premaknil, ko ni bil na vrsti, kajti na mah je zčujoča se vrvice švignila liki blisek in mu odliknila kak palec dlake in kože. Kadar je prišel pes na vrsto, je samo zarenčal, hlastnil, pogoltnal svoj delež in odhitel v vežo, deček pa je ostal na snegu pod plamenčim severnim stjem in delil pravico. Zadnji je prišel na vrsto veliki črni vodnik vprege, ki je vzdrževal red, ko so bili psi vpreženi; njemu je dal Kotuku dvojni delež mesa, in poseben delež biča.

»Ej,« je dejal Kotuku in zvijal vrvice, »nad svetilko imam mladiča, ki bo že silno javkal. Sarpok! Le noter!«

Zlezel je nazaj čez pse, ki so se stiskali drug ob drugega, iztepel z iztepačem iz kitove kosti, ki ga je Amarak imela pri vratih, suhi sneg iz kože, potrkal po hišni strehi, obrbljeni s kožami, da bi otrnil z nje ledene sveče, ki so morebiti padle nanjo s snega zgoraj in se zleknil na klop. Psi v veži so smrčali in cvilili v spanju, dete v globoki kožuhovalni Amarakini kokulji je bralo, se dušilo in grgralo, mati ščeneta pa je ležala ob Kotuku in upirala oči v sveženj iz kože morskega psa, ki je visel na toplem in na varnem nad širokim, rumenim plamenom svetilke.

(Dalje. prih.)

Najboljši šivalni stroj in kolo
je edino le

GRITZNER in ADLER

na dom, obri in industrijo
v vseh opremlah.

Istotam plotilni stroj DUBIED
Pook v voženju b. izplačen.
Večletna garancija
Delavnice za popravila.
Nizke cene, tudi na obroke.

Josip Petelinc
Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika.

„Vinocet“ tovarna vinskega kisa,
d. z o. z., Ljubljana,
nudi

najtinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

ZAHTEVAJTE PONUDBO!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 10, II. nadstropje.

„GROM“ CARINSKO POSREDNIŠKI IN ŠPEDI-
CIJSKI BUREAU

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41.

Haslov brzozavkam: „GROM“.

PODRUŽNICE: Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavljajo vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod karentinarnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. N. za ekspresne pošiljke.

MALI OGLASI
Vsaka beseda 50 para. debelo tiskano
Din 1.—.

DRVA - ČEBIN
Wolfson 1/11. - Tel. 56.

Stekleno
strešno opako imajo stalno v zalogi Zdravstvene opake d. z. o. z. Ljubljana.

Kontoristinja
vešča vseh pisarniških del ter obvlada perfektno hrvaški in nemški jezik išče primerne mesto v pisarni. Gre tudi nekaj mesecev brezplačno. Ponudbe prositi na upravo lista pod »Marjiva«.

Gospodinja
išče mesta pri boljšem gospodu event. vdovu v dvemi ali tremi otroki. Vajena je vseh hišnih del kakor tudi šivanja. Ponudbe prositi na upravo lista pod »Dobra gospodinja«.

Akademik
sprejme poučevanje srednješolca. Vešč je tudi italijanske. — Ponudbe na upravo lista pod »Pouk«.

Jabolka
namizna, v zabojčke po 5 kg pakana, prodaja po izki ceni »Ekonom«, ljubljana, Kolodvorska 7.

Plesne vaje
podoficirjev se vršijo vsaki tork od 20.—24. ure v restavraciji na Glavnem kolodvoru. Prijave se razdevolje sprejemajo istotam.

Oglašujte v „Narodnem Dnevniku“.